

“Jeg bliver ved med at foretage en *queer* læsning af Foucault”

Beatriz Preciado interviewet af Cécile Daumas i *Libération*, 20-06-2014 (dagbladet helliger sit lørdagsnummer til Michel Foucault i anledning af 30 årsdagen for hans død). Beatriz Preciado leder et uafhængigt studieprogram ved Barcelonas museum for samtidskunst Macba.

“Hvad er Foucault for Dem? En mester? En tankefælle? Ville de kalde Dem selv en “foucauldianer(inde)”?”

Jeg kalder mig foucauldianer eller foucauldianerinde på samme måde, som en og anden kalder sig guitarist... Det er fordi Foucault udgør et konceptuelt instrument, på hvilket man kan spille forskellige slags musik... Man kan spille en ultraliberal Foucault såvel som en antikolonial heavy metal Foucault...

For mig er Foucault blevet en tekstuel elsker i den forstand, at jeg virkelig lever med hans tekster, men gør det som med en elsker: Vi har ofte uoverensstemmelser og skændes. Jeg bliver ved med at foretage en transfeministisk, *queer* og afkolonial læsning af hans filosofi..., men jeg ved ikke, om han ville have sat pris på det.

“Hvor, hvornår og hvordan opdagede De Foucault?”

Jag havde allerede læst Foucault, men mit sande møde med hans tænkning fandt sted på New School for Social Research i New York, hvor jeg studerede i begyndelsen af 90'erne. I virkeligheden var det, man kalder *queer* teori, delvis en virkning af måden, hvorpå feministerne Gayle Rubin, Judith Butler, Teresa de Lauretis og Donna Haraway fra og med slutningen af 1980'erne modtog det første bind af *Seksualitetens historie* og *Overvågning og straf*. Og der var også den brug, aktivister fra *Act Up* gjorde af Foucault, da de modsatte sig den biopolitiske og mediemæssige forvaltning af Aids. Det er sådanne subalterne politiske anvendelser af Foucault, jeg er mærket af, og de har bestemt min efterfølgende læsning af resten af hans værk.

“Hvilke principper, har mærket Dem mest?”

Det er analyserne af forbindelserne mellem subjektets subjektiveringsproces, regeringsteknologierne og [videnskabernes] verificeringsapparater, som forekommer mig at være af en usædvanlig kraft. For øjeblikket arbejder jeg for eksempel på et projekt om den samtidige krops politiske historie. Ud fra et foucauldiansk perspektiv forsøger jeg at erstatte begrebet “krop” med begrebet “sometek” ved at tænke legemet som et arkiv af levende, politiske fiktioner: Det er en historie, hvori den politiske forvaltning af sperm, mælk eller blod bliver lige så vigtig som forvaltningen af de “flydende stoffer” sukker, tobak, olie eller nitrat, men også af tekster, billeder, “data” som “flydende”. Det er en genealogi, hvori jeg inddrager en transfeministisk Foucault og en afkolonial Marx.

“Hvordan arbejder De med Foucaults værk?”

Jeg læser det hele, ikke som en historiker, men ved hjælp af en slags “epistemisk kannibalisme” à la Oswald de Andrade.***) Man kan sige, at jeg begynder dér, hvor

Foucault måtte afbryde sit arbejde: med Aids. Jeg forsøger kortlægge magtens teknologier og produktionen af seksuelle subjektiviteter sådan, som de viste sig fra og med Anden Verdenskrig med kommercialiseringen af hormoner, med den svangerskabsforebyggende pille, med en medicinsk anvendelse af kønsbegrebet, med fremkomsten af klinikker for transseksualitet og med forvaltningen af virusspredning. Hertil kommer flytningen af de store "samfundsmæssige ortopædier" af arkitekturmæssig karakter såsom fabrikker, hospitaler, skoler og anstalter i retning af noget, vi ville kunne kalde "proteser for politisk subjektivering". De består af kemiske stoffer, audiovisuelle og digitale teknologier og har de genmanipulerede næringsmidler som mellemlid. Hvad angår det, der går under betegnelsen sandhedsregime, interesserer jeg mig med andre ord for de processer, hvorved den videnskabelige diskurs er blevet erstattet af andre verificeringsapparater såsom det liberale marked og de sociale netværk.

"Hvilke blindgyder, kan Foucault være gået i?"

På den ene side var Foucault en eurocentreret tænker, der i sin politiske genealogi for moderniteten som oftest glemte det koloniale projekts centrale placering fra og med det 16. århundrede. Og til trods for han var samtidig med de feministiske bevægelser, så har han på den anden været ude af stand til at studere den politisk-økonomiske betydning af "opfindelsen" af kvindekroppen i modernitetens biopolitiske projekt.

Jeg føler mig nært beslægtet med den læsning, som mine kollegaer "sydfra" foretager af Foucault. Syden bliver her et epistemisk position og ikke kun en geografisk position: de analyser, som Achille Mbembe foretager af nekropolitikken med udgangspunkt i Afrika, eller rekonstruktionen af den "koloniale fornuft" hos Anibal Quijano eller Santiago Castro-Gómez i Latinamerika.

Noter:

*) *Libération* understreger i en note, at somateket er blevet udtænkt af Preciado.

**) José Oswald Sousa Andrade (1890-1954), brasiliansk forfatter, bl.a. ophavsmand til *Manifesto Antropófago* i 1928.